

tidligere havde hørt og kunnet tage i Betragtning ved sine Overvejelser. Heller ikke de Grundtræk, der tilsidst kom frem som Resultat af Kirkekommissionens Forhandlinger af den foreliggende Sag, og der nu nærmere ere blevne udarbejdede af den høitagtede Kirkeminister, ere jo noget Nyt; de ere jo i det Væsentlige ligesaa gamle som det Forslag, det ærede Medlem for Svendborg tog Ordet for, og som oprindeligt er udarbejdet af et Udvalg her i Thinget. Jeg maa minde om, hvad man kan see af Rigsdagsstidenden, at da Biskop Monrad for en halv Snees Aar siden fremkom med Forslag om at sætte Præsterne paa fast Lønning, blev der her i Thinget nedsat et Udvalg paa 15 Medlemmer, blandt hvilke der ikke var et eneste, som sluttede sig til Ministerens Forslag. De 5 af Medlemmerne gik ind paa nogle Grundtræk, der væsentlig ere de samme, hvortil Fleertallet i Commissionen har sluttet sig, og hvorpaa det nærværende Lovforslag hviler, Grundtræk, som dengang i Almindelighed gik under Navn af Provst Stockholms Forslag. Derimod udarbejdede de 10 andre Medlemmer et selvstændigt Forslag, og det er det, som med nogle mindre Ændringer er vedblevet at komme frem paany, som i Almindelighed betegnes som det Forslag, der inddrager Tienderne i Statskassen, og som ogsaa den ærede Rigsdagsmand for Svendborg engang har indbragt her i Thinget. Det Forslag, som her foreligger, havde jeg, da jeg i sin Tid havde den Ære at være Medlem af hiint Udvalg, altsaa allerede dengang Kærlighed til at prøve i dets væsentlige Træk, og ligesaa lidt som jeg dengang kunde slutte mig til det, saae jeg mig istand dertil i Kirkekommissionen. Der er i Forslaget, som det nu foreligger os, flere mindre væsentlige Punkter, som jeg ikke finder rigtige, f. Ex. at Præsteembederne skulle ansættes efter Capitelstart, istedetfor at ansættes til fast Løn. Det er jo Noget, vi ere komne hørt fra ligeoverfor alle andre Embedsmænd, og jeg seer ikke nogen Grund til i dette Punkt at stille Præsterne paa en anden Maade end de Andre. Ligesaa lidt finder jeg det rigtig, at man har gjort Præsterne til dem, der selv skulle opkræve Tienden. Dette er et meget uheldigt Forhold

at sætte Præsterne i, det er dobbelt uheldigt, naar Præsterne skulle indbetale en Deel af Overfludet i en Fond eller i Statskassen, hvad det nu skal være, thi da er det i Virkeligheden ikke for sig selv, men paa Statens Vegne, at Præsterne opkræve Tienden; de blive med andre Ord Skatteopkrævere, og den Velvillie og Gftergivenesshed, som Præsterne nu ofte kunne vise i disse Forhold, og som kan blive mangen en Mand trykkende og pinlig nok, vilde de da slet ikke kunne vise, saasnart de saaledes skulle optræde paa en Andens Vegne. Egeledes er jeg ogsaa imod det store Jordtilliggende, som her endnu er tillagt Præstegaardene, og saaledes er der endnu flere Punkter, som jeg ikke kan tiltræde. Men Hovedpunktet for mig er Dpretelsen af denne særegne Pensions- og Hjælpefond, eller, som man tidligere har kaldt den, denne særegne Kirkefond; dette er Noget, som jeg er bestemt imod. Det er sagt, at dette Lovforslag staaer i Modsetning til det, der inddrager Tienden i Statskassen, og det gjør det ogsaa i en vis Henseende; men i en anden Henseende er Modsetningen ikke stor, nemlig ligeoverfor Sognene. I Virkeligheden er det dog fra Menighedernes, fra den stedlige Anvendelse i de enkelte Sogne, at Overfludet tages og lægges ind i en fælles Fond, saaledes at det, der hidtil har været en Communesag, nu bliver en Statsfag. Der er den Forskjel mellem de to Forslag, at det ene lægger Midlerne umiddelbart i Statskassen, det andet derimod, som det er sagt, i en særlig Skuffe af Statskassen, men dette Skuffesystem er jo Noget, der fra gammel Tid er erkjendt for at være meget uheldigt. Det frister — og vi have desværre Erfaringer i saa Henseende — til Udselshed, selv paa Tider, da Statskassen vel kunde trænge til en meget sparsommelig Anvendelse af sine Midler, og deshos frister Udselshed paa et saadant enkelt Punkt igjen til Udselshed med Statskassens andre Midler, hvorved en god og fornuftig Statshusholdning forstyrres. Allerede af den Grund er Skuffesystemet Noget, som vi, især paa en Tid som denne, skulle see at komme hørt fra, og allermeest skulde man dog vogte sig for at indføre nye Aiter deraf. Men dertil kommer den hele Maade, hvorpaa